

Juryrapport Scriptieprijs van de Vakbeweging 2025

Het wetenschappelijk bureau voor de vakbeweging De Burcht en vakbond FNV hebben dit jaar voor de elfde keer de scriptieprijs van de vakbeweging georganiseerd. De prijs beoogt studenten aan te moedigen thema's te bestuderen die van betekenis zijn voor de brede vakbeweging. Zowel de jury als de staf van het WBV en de FNV waren erg onder de indruk van de kwaliteit en relevantie van de inzendingen. Het was dan ook niet gemakkelijk om tot een keuze van de genomineerden, noch tot de winnaar, te komen. In dit rapport wordt een overzicht gegeven van de ingezonden scripties en wordt de procedure en werkwijze van de jury besproken.

De jury van de scriptieprijs van de vakbeweging 2025 bestaat uit de volgende leden:

- Jacqie van Stigt, lid interim-bestuur FNV, voorzitter van de jury;
- Prof. Dr. Sonja Bekker, Hoogleraar Europees Sociaal Beleid aan de Universiteit Utrecht;
- Prof. Dr. Mijke Houwerzijl, hoogleraar Arbeidsrecht aan de Universiteit van Tilburg
- Mirjam de Rijk, publicist;
- Saskia Boumans, wetenschappelijk directeur van het wetenschappelijk Bureau voor de Vakbeweging, de Burcht;
- Dr. Lisa Berntsen, onderzoeker en medewerker van het wetenschappelijk Bureau voor de Vakbeweging, de Burcht.

Overzicht inzendingen

In 2025 hebben twintig studenten zich aangemeld voor de scriptieprijs. Eén van deze deelnemers besloot af te zien van deelname. De inzendingen kwamen van de Universiteit van Amsterdam, Universiteit Utrecht, Vrije Universiteit Amsterdam, Rijksuniversiteit Groningen, Tilburg University en de Erasmus Universiteit Rotterdam. De deelnemers kwamen uit disciplines als recht (o.a. arbeidsrecht, privaatrecht) en de sociale wetenschappen (o.a. sociologie, research master Social Sciences, research master Cultural Analysis en organisatie-wetenschappen).

De volgende scripties zijn aangemeld:

- Financiële Autonomie in het Nederlandse Vakbondslandschap. Een verkenning van de rol van financiële onafhankelijkheid in het Nederlandse, IAO- en Europese cao-recht;
- Routine or Renewal: Union Staff Engagement of Migrant Workers in the Dutch FNV;
- Werken met Verlies;
- Belemmerd zonder baan: de rechtspositie van werknemers met een concurrentiebeding bij doorstart na faillissement;
- De Nederlandse stakingswet: Overbodig of broodnodig? Een onderzoek naar de problematiek in het huidige Nederlandse stakingsrecht;
- Naar een directe verzekeringsplicht voor beroepsziekten: Een rechtsvergelijkend onderzoek met het Duitse rechtssysteem;
- Creating crises: how the university shapes student activism;
- Embedding Platform Work: A Comparative Study of the Early Implementation of the Platform Work Directive in Ireland and the Netherlands;
- Embodying Action in Crisis: Union Strike in Solidarity with Palestine at the University of Amsterdam;
- “Our World Is Small”: Transformative Behavior and Filipina Au Pairs' Everyday Practices of Collectivism in the Netherlands;
- Weet jij wat jouw collega's verdienen?;
- "Waarom (g)een kans? Werkgeversbeslissingen over de arbeidsparticipatie onder mensen met autisme";
- The Oil Worker As Figure;
- Beroepsziekten en causaliteitsproblematiek: de rechtspositie van een door long covid getroffen zorgmedewerker nader beschouwd;
- Trade Union Influence On Skill Development Policies In The German Automotive Sector In the Light Of The Green Transition;
- "Terug in de tijd met de cao als tijdmachine – een onderzoek naar de terugwerkende kracht van de cao en waar de grenzen daarvan liggen”;
- Flexwerkers en medezeggenschap;
- Wie bewaakt de bewakers? Over het toezicht op eigenrisicodragers voor de Ziektewet;
- Het recht op collectief onderhandelen als sociaal grondrecht. De situatie in Nederland getoetst aan het internationale- en Europese recht.

Werkwijze van de jury

Alle scripties zijn door meerdere stafmedewerkers gelezen en beoordeeld aan de hand van de criteria van de scriptieprijs van de vakbeweging. Deze criteria staan vermeld in het reglement van de scriptieprijs en worden hieronder in een kader weergegeven. Dit leidde tot de voordracht van scripties die mogelijk voor de scriptieprijs in aanmerking komen. Deze zijn door alle juryleden zijn gelezen en beoordeeld.

Beoordelingscriteria scripties

A. Onderwerpkeuze:

- betekenis voor het werkgebied van de vakbeweging,
- betekenis voor de rol van de vakbeweging,
- originaliteit,
- expliciete aandacht voor de rol van de vakbeweging of georganiseerde werknemers.

B. Inhoud:

- heldere probleemstelling,
- adequate toepassing van methoden en technieken,
- verantwoorde analyse en presentatie van resultaten, - verantwoorde conclusies,
- relevante (beleids-)aanbevelingen.

C. Stijl:

- heldere, leesbare schrijfstijl,
- goede opbouw en structuur van de scriptie.

De keuze van de jury

Tijdens het juryoverleg van 24 februari heeft de jury besloten drie scripties te nomineren. Daarnaast wil de jury graag de scriptie 'werken met verlies' eervol vermelden: deze bachelor scriptie schenkt op een persoonlijke, integere en creatieve manier aandacht aan hoe werkenden en werkgevers om (kunnen) gaan met rouw en verlies op de werkplek – een

onderwerp dat niet veel aandacht krijgt ondanks dat vrijwel iedereen hier in zijn of haar leven mee te maken krijgt.

De volgende drie scripties zijn genomineerd:

Niloufar Nematollahi (Universiteit van Amsterdam; Research Master Cultural Analysis) met de scriptie **‘The Oil Worker As Figure’**. De scriptie zet de oliewerker centraal in de politieke en sociale geschiedenis van Iran. Niloufar maakt gebruik van een breed scala aan bronnen - van krantenartikelen en films tot telegrammen en vakbondsverklaringen - en laat daarbij zien dat de figuur van oliearbeider ook een politiek veld is waarover verschillende partijen door de geschiedenis heen hebben gestreden. Ook besteed ze aandacht aan de rol van de Iraanse vakbond voor oliearbeiders. De scriptie biedt inzicht in de structurele mechanismen die de Iraanse arbeidersklasse hebben gevormd, hun marginalisatie en hun invloed op nationale en revolutionaire beelden. De oliewerker wordt hierbij voorgesteld als een figuur van voortdurende politieke potentie, wiens geschiedenis en representatie actuele inzichten bieden in de sociale, economische en politieke structuren van Iran.

Sil van den Hoven (Universiteit van Amsterdam; arbeidsrecht) met de scriptie **‘Wie bewaakt de bewakers? Over het toezicht op de eigenrisicodragers voor de Ziektewet’**. Sommige werkgevers zijn eigenrisicodragers voor de Ziektewet. Dit houdt in dat werkgevers zelf ziekteclaims beoordelen, de uitkeringskosten dragen en de re-integratie van zieke ex-werknemers organiseren – vaak via private uitvoerders. Dat leidt geregeld tot problemen voor uitkeringsgerechtigden, die zich soms sterk onder druk gezet voelen om weer aan het werk te gaan, en in sommige gevallen gekort worden op hun uitkering. Het UWV houdt toezicht op deze eigenrisicodragende werkgevers, maar de scriptie laat zien dat zij op dit moment tekortschieten in dat toezicht. Sil concludeert dan ook dat de bestaande regelgeving al voldoende sociale bescherming biedt maar dat de tekortkomingen vooral in de handhaving liggen.

Tobias de Vries (Universiteit Utrecht; arbeidsrecht/bestuursrecht) met de scriptie **‘Het recht op collectief onderhandelen als sociaal grondrecht. De situatie in Nederland getoetst aan het internationale en Europese recht’**. In hoeverre voldoet de Nederlandse overheid aan haar

verplichting om het recht op collectief handelen te bevorderen? In deze scriptie gaat Tobias aan de hand van twintig indicatoren, voortkomend uit het internationaal- en Europees recht, na of de Nederlandse overheid aan deze eisen voldoet. Hij toont dat de overheid op slechts tien indicatoren voldoet. Dit zijn vooral de indicatoren waarbij het nationale recht de sociale partners vrijheid geeft, terwijl de overheid over het algemeen niet voldoet aan de positieve verplichtingen die spelregels vereisen, zoals rond gele vakbonden, de verstrekking van informatie en de representativiteit en onafhankelijkheid van cao-partijen. De scriptie sluit af met tien maatregelen die de overheid in samenspraak met de sociale partners zou kunnen nemen om wel aan deze verplichtingen te voldoen.

Overwegingen

De scriptie van **Niloufar Nematollahi** over de Iraanse oliewerker als figuur is een leerzame, inspirerende en interessante studie. De student maakt op een originele manier gebruik van een breed scala aan bronnen, waaronder films, literatuur en archieven. De scriptie heeft een goede opbouw, en zowel de beschouwing als de conclusies die de student hieraan verbindt, zijn overtuigend. De relevantie voor de Nederlandse vakbeweging is niet direct, desalniettemin is de jury van mening dat de scriptie zeer lezenswaardig is: elk land kent immers (verdwenen) gezichtsbepalende industrieën. Hoe deze geconstrueerd en door verschillende partijen gebruikt worden, is ook voor de Nederlandse vakbeweging inspirerend om te lezen.

De scriptie van **Sil van den Hoven** over eigenrisicodragers levert interessante conclusies op over de rechtsbescherming van (ex-)werknemers van bedrijven die zelf de Ziektewet uitvoeren. De jury vindt het bewonderenswaardig dat de student voor de scriptie zelfs een Woo-verzoek heeft ingediend. Bovendien geeft de scriptie zorgvuldig onderbouwde kritiek op een recent verschenen proefschrift, wat knap is. De toegevoegde waarde van de scriptie is groot, en de betekenis voor de vakbeweging eveneens: zowel beleidsmatig als voor (juridische) dienstverlening.

De scriptie van **Tobias de Vries** over het recht op collectief onderhandelen is een grondige studie waaruit blijkt dat de student een indrukwekkende hoeveelheid werk heeft verricht. Hij heeft tijdens de scriptie gebruikgemaakt van een bestaand kader en daar aanvullende criteria

aan toegevoegd. Het onderwerp is van grote betekenis voor de vakbeweging. Wel merkt de jury op dat nieuwe, bruikbare conclusies voor de vakbeweging ontbreken.

De jury is van mening dat de drie scripties van goede kwaliteit zijn en inzicht bieden in onderwerpen waar de vakbeweging echt wat aan heeft. Niettemin springt één scriptie er net iets bovenuit. De jury heeft daarom besloten de scriptieprijs van de vakbeweging 2025 aan **Sil van den Hoven** uit te reiken.